

Uppsøgnin av landsverkfrøðinginum aftur á tingborð:

Vil hava fulla greiði á um tað var ílagi at siga landsverkfrøðingin upp

Finnur Helmsdal, løgtingsmaður, vil hava eina nýggja, óvilduga kanning av umstøðunum, tá ið landsverkfrøðingurin var uppsagdur.

ÁKI BERTHOLDSEN

– Tað er neyðugt at fáa fulla greiði á, um landsverkfrøðingurin var sagdur úr starvi av røttum, ella um landsstýrismaðurin hevur borið seg skeivt at.

Hetta er grundin til, at Finnur Helmsdal, løgtingsmaður nú tekur stig til at reisa málið um uppsøgnina av landsverkfrøðinginum í løgtinginum einaferð afturat.

Finnur Helmsdal hevur nú sett Anfinni Kallsberg, løgmanni, seks skrivligar fyrispurningar um uppsøgnina av landsverkfrøðinginum.

– Tað skal vera mín vón, at viðgerðin av málinum endar við, at ein onnur kanning verður gjord av fyrisitingarligu viðurskiftunum, tá ið landsverkfrøðingurin var uppsagdur, sigur Finnur Helmsdal.

– Ein óvildug kanning, leggur hann afturat.

Øll semjan ikki hildin

Fyri at uppfriska minnið, vísir Finnur Helmsdal á, at landsstýrismaðurin í samferðslumálum boðaði stutt undan júlum 1998 landsverkfrøðinginum frá, at starvið sum landsverkfrøðingur fór at verða niðurlagt.

– Hann segði tá, at orsøkin til uppsøgnina var, at ætlanin var at broyta bygnaðin.

– 5. januar 1999 var fundur í Tinganesi millum Fólkalokkin, Tjóðveldisflokkinn og Sjálfstýrisflokkinn um ætlaðu bygnaðarbroytingarnar.

– Á hesum fundi bleiv semja í fimm punktum gjord ímillum flokkarnar. Semjan er soljóðandi:

1. lögmaður og landsstýrismaðurin í samferðslumálum lata gera eina frágreiðing um fyrisitingarligu gongdina í málinum um uppsøgnina av landsverkfrøðinginum.

2. landsstýrismaðurin í samferðslumálum skuldi á vári 1999 leggja fyrri tingið frágreiðing um samferðsluviðurskiftini í Føroyum.

3. landsstýrismaðurin í samferðslumálum skuldi á vári 1999 leggja fyrri tingið frágreiðing um samferðsluviðurskiftini í Føroyum.

4. Einku skuldi fara fram viðvíkjandi Landsverkfrøðingsstovninum uttan so, at

Landsverkfrøðingsstovnurin hevur havt ein avgerðandi leiðslu í menningini av samfelagnum við at knýta landið saman við vegum, brúm, tunlum og ferjulegum. Her er tað Norðskálatunnin, sum verður tikin í brúk 24. august 1976. Nógur fólk var samankomið at stíggja Atli Dam, løgman, klippa snórin. Jógvan Arge, útvarpsmaður heldur mikrofonin. Á jølum varð landsverkfrøðingurin uppsagdur og tað kom dát við hjá mongum. Eisini hjá Finnur Helmsdal, løgtingsmanni, sum ikki er sennadur at sleppa málinum so

samgongan hevði heimilað hesum.

5. Farast skuldi undir eina kanning av bygnaðinum í miðfyriritingini við atlit at móguleikum fyrri at laga hann til føroysk viðurskifti og at gera hann einfaldari.

Finnur Helmsdal sigur, at fyra tey fyrstu punktini í avtaluni eru fylgd, meðan ivasamt er, um nakað er gjørt við tað fimta.

Fakfeløgini, sum eru Starvsmannafelagið,

Byggifrøðingafelagið og Verkfrøðingafelagið og starvsfólkið á Landsverkfrøðingsstovninum blivu nátturliga eisini partur í málinum, og lögmaður gav hesum um somu tíð lyfti um:

– at ætlaðu bygnaðarbroytingarnar skuldu steðga alt fyrri eitt

– at Landsverkfrøðingsstovnurin og Strandferðslan framhaldandi skuldu hava hvør sín stjóra, og at starvsfólkini skuldu verða tikið upp á ráð og eisini kunast um alt, um nakrar broytingar fóru at verða framdar. (sambært grein 2)

– at Løgmannsskrivstovan skuldi koma við eini tulkning av grein 2 í sáttmálanum millum Starvsmannafelagið og Landsstýrið.

– Mer vitandi eru hesi lyfti hildin burtur sæð frá, at Løgmannsskrivstovan ikki enn er komin við nakrari fíkkilari tulkning av nevndu grein 2. sigur løgtingsmaðurin.

Men hann leggur afturat, at hann vónandi verður rættadur, um tað er skeivt

Ófullfíggað kanning

Finnur Helmsdal sigur, at tá ið tað snýr seg um kann-

ingina, sum lögmaður og landsstýrismaðurin í samferðslumálum skuldu gera av fyrisitingarliga partinum av málinum um landsverkfrøðingin, so kom hendan úr landsstýrinum 4. mai 1999, tíverri góða viku eftir, at tingið var farið í summ-arfrí.

– Og eg loyvi mær at siga, at tað er átalvert, at tað skal taka heilar áttati dagar at tilevna slíka kanning.

– Ikki minst tá hugsað verður um dygdina.

– Fakfeløgini vóru als ikki nøgd við kanningina, sum Løgmannsskrivstovan gjordi av fyrisitingarliga partinum, og tey vísu sína misnøgd við skrivliga at vísa á, at:

– at frágreiðingin er ófullfíggað.

– at grein 2 í sáttmálanum var brotin.

– Síðan er brævakskifti í-millum feløgini og lögmann.

Finnur Helmsdal nevnið í hesum sambandi brævið, sum lögmaður sendi teimum trimum feløgnum 20. mai 1999.

Hann sigur, at honum vitandi, er hetta einasta almenna reaktión frá lög-

manni um hetta mál, síðan kanningin kom 4. mai.

Brævið er stutt, og verður prentað niðanfyrir:

Víst verður til skriv tykkara dagfest 10.05.1999 og 19.05.1999 um uppritið viðvíkjandi niðurlegging av starvinum sum landsverkfrøðingur.

Í niðurstøðuni verður krav sett fram um, í fyrsta lagi, at málið skal fáa avleiðingar fyrri rætta viðkomandi. Í øðrum lagi at avgerðin um uppsøgnina av landsverkfrøðinginum verður sett til viks, og málið viðgjørt av nýggjum.

Hervið verður sagt frá, at vit meta ikki, at fakfeløgini eiga at seta krav um, hvørjar avgerðir um avleiðingar lögmaður tekur í einstøkum málum. Í øðrum lagi kann lögmaður upplýsa, at hann fer ikki at krevja av landsstýrismanninum í vinnumálum, at avgerðin um uppsøgnina av landsverkfrøðinginum verður sett til viks, so at málið kann viðgerðast av nýggjum.

Finnur Helmsdal sigur, at lögmaður hevur uttan iva rætt í tí, at fakfeløgini eiga ikki at seta honum krav um, hvussu hann umsitur tey ymsu málini.

– Men svárið til fakfeløgini vísir eisini greitt, hvørjar metingar lögmaður ger sær av bæði kanningin og málinum sum so.

– Og tað er tað, sum ó-rógvar, og er beinleiðis orsøkin til henda fyrispurningin, sigur hann.

Seks spurningar til lögmann

Og spurningarnir frá Finnur Helmsdal til lögmann, eru seks í tali um tað, sum hendi, tá ið landsverkfrøðingurin varð sendur til hús.

Hann spyr lögmann, um hann heldur, at kanningin, sum var gjord av viðurskiftunum er nøktandi, og at einki meira skal gerast í hesum máli.

Hann vil eisini hava at vita, um tað skal skjiljast so, at landsstýrismaðurin í framtíðini sjálvur avgerð, hvat skal fara fram viðvíkjandi landsverkfrøðingsstovninum?

Somuleiðis vil hann hava at vita, um lögmaður heldur, at øll viðurskifti í kanningararbeiðinum eru í lagi?

Finnur Helmsdal vil eisini hava at vita, um lögmaður heldur manganagongdina viðvíkjandi uppsøgnini vera í lagi, og at slík framtíð verður góðtíkin í framtíðini?

Harafurt vil hann hava at vita, um lögmaður heldur, at tað er í lagi, at landsstýrismaður alment sigur, at uppsagnargrundin er bygnaðarbroytingar, meðan kanningin av málinum vísir, at á, at grundin hevur verið samstarvstrupulleikar?

Fimti spurningurin er, um lögmaður heldur, at hann hevur lokið fyrstu treytina í avtaluni frá 5. januar 1999, og um hann heldur, at kanningin er haldgott grundarlag at taka avgerð á?

Og at enda spyr Finnur Helmsdal, um lögmaður

ikkj heldur, at tað hevði gagnað viðurskiftunum í-millum miðfyriritingina og stovnarnar, um skipað bleiv fyrri einari nýggjari og ó-heftari kanning av málinum?

Tíðin komin til álvarsliga viðgerð

Finnur Helmsdal sigur, at hann heldur ikki at málið snýr seg um, antin fakfeløgini kunnu loyva sær at siga nakað skeivt ella nýta óhepnan málburð.

Og hann heldur ikki, at lögmaður kann nýta eitt ella tvey skriv frá nokrum fakfeløgum sum grund fyrri at vísa málinum frá sær.

– Hetta málið snýr seg um at fáa fulla greiði á, um landsverkfrøðingurin var sagdur úr starvi av røttum, ella um landsstýrismaðurin hevur borið seg skeivt at.

– Tað snýr seg um at fáa at víta, um landsstýrismaðurin hevur sagt sannleikan.

– Og tað vil aftur siga, at vit mugu fáa greiði á, um málið er fyrisitingarliga og lögfrøðisliga í lagi, áðrenn vit finna út av, um tað er politiskt í lagi.

Finnur Helmsdal sigur, at av tí sma snýr málið seg tí eisini um, antin landsverkfrøðingurin hevur fingið sína starvsligu tilveru og -framtíð oyðilagda av órøttum, ella um uppsøgnin var ein neyðug og sjálvsøgd fylgja av nokrum óhepnum viðurskiftum.

– Og sum heild kann hetta málið í seinasta enda snúgva seg um rættartrygdina hjá almennum leiðarum og almennum starvsfólkum sum heild, sigur Finnur Helmsdal.

– Tað eru ikki bert fakfeløgini, sum eru misnøgd við kanningina, tað munnu tey flestu vera.

– Og ein av kanningarstjórnunum hevur við útvarpið viðgengið, at kanningin var kanska ikki so væl arbeiðs, sum hon átti at verði.

– M.a. er tað ivasamt, at kanningarstjórnir bert tosaðu við landsstýrismannin og starvsfólk í vinnumálalagstýrinum, og at bert ein inn-anhýsis lögfrøðingur bleiv spurður, ikki minst tá hugsað verður um, at hesin pr. definition er mótpartur fakfelaganna.

– Tað er eisini ivasamt, at bert lögfrøðiliga viðurskiftini í sambandi við grein 2 blivu kannað, meðan sjálv uppsagnargrundin og uppsagnarfremferðin ikki bleiv tað.

– Vit finga bert nakrar staðfestingar.

Finnur Helmsdal sigur, at brævið, sum lögmaður skrivaði 20. mai sigur honum so mikið, at hann ætlað ikki at gera meira við málið.

– Tí haldi eg, at tíðin er komin at viðgera málið meira álvarsamt í tinginum.

– Og skal tað vera mín vón, at henda viðgerð endar við, at ein onnur kanning verður gjord av fyrisitngarligu viðurskiftunum, sigur Finnur Helmsdal.

– Ein óvildug kanning, leggur hann afturat.

Les eisini á síðu 4